

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра зарубіжної філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії
Валерій БОРТНЯК
2022 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст»

освітня програма **«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»**

спеціальність **035 «Філологія»**

галузь знань **03 Гуманітарні науки**

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри зарубіжної філології
Протокол № 10 від «3» травня 2022 р.

Зав. кафедри _____ Ольга СЕМЕНЕЦЬ

Київ – 2022

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст», освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – німецька», спеціальність 035 «Філологія», галузь знань «03 Гуманітарні науки». К.: ТНУ імені В. І. Вернадського, 2022. 26 с.

Укладачі:

Леся МЕЛЬНИЧУК – к. пед. н., доцент, доцент кафедри зарубіжної філології;

Інна ГОНЧАРОВА – к. пед. н., доцент кафедри зарубіжної філології ;

Олена ХОМЕНКО – ст. викладач кафедри зарубіжної філології;

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол №15 від «06» травня 2022 р. наказ № 47-ОД від 06.05.2022р

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	6
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури (у тому числі інтернет-ресурси) для підготовки до вступних випробувань.....	11

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму фахового вступного випробування з німецької мови та літератури полягає у виявленні ступеня опанування фахівцем – бакалавром фундаментальних дисциплін філологічного циклу необхідних для виконання магістерської програми зі спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – німецька» (освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – німецька»).

Вступне випробування проводиться у змішаній формі, має комплексний, синтетичний характер та базується на відповідних навчальних програмах освітнього ступеня «бакалавр», призначених для вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за напрямом підготовки 035 «Філологія» («Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – німецька») (освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – німецька»))

Абітурієнти Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, допущені до складання вступного випробування, мають показати високий рівень засвоєних знань підготовки з німецької мови та літератури. Оцінювання рівня підготовленості абітурієнта з метою конкурсного відбору для навчання в ТНУ імені В. І. Вернадського проводиться у формі тестового контролю, завдання з перекладу та усного повідомлення на запропоновану тему.

У відповідності до методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України програма вступного випробування з німецької мови та літератури складається з таких розділів:

НІМЕЦЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

- Німецька мова («Вступ до спеціальної філології», «Історія німецької мови», «Лексикологія німецької мови», «Стилістика німецької мови», «Теоретична граматика німецької мови», «Лінгвокраїнознавство німецької мови», «Теорія і практика перекладу німецької мови», «Практика усного і письмового мовлення німецької мови»);
- Німецька література («Німецька література доби Середньовіччя і Відродження», «Німецька література XVII-XVIII ст.», «Німецька література XIX ст. (романтизм, реалізм)», «Німецька література порубіжжя XIX – XX ст.», «Німецька література XX – початку XXI ст.»).

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Фаховий іспит може відбуватися з використанням дистанційних технологій навчання відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 392 від 27 квітня 2022 року, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України від 03.05.2022 р. за № 487/37823 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400 та Правил прийому до ТНУ у 2022 р.

Вступне випробування проводяться українською та німецькою мовами.

На виконання вступного випробування відведено 120 хвилин. Фахове вступне випробування проходить у два етапи:

- *Письмовий* – випробування з німецької мови і літератури та перекладу.

Тести. До кожного тестового завдання пропонується 3-5 варіантів відповіді, з яких лише один варіант правильний. Завдання вважається виконаним правильно, якщо учасник вибрав і позначив правильний варіант відповіді у бланку відповідей.

Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді – 20 завдань оцінюються в 4 тестові бали за кожне, 10 завдань оцінюються в 5 тестові бали за кожне (всього 30 тестових завдань) – максимальна кількість балів 130.

Реферативний переклад. Максимальна кількість балів за виконання цього завдання складає 30 балів:

- денотативна еквівалентність: стисле (500 друкованих знаків +/- 10%) та правильне відтворення інформації оригіналу про об'єктивну реальність разом 10 балів;

- конотативна еквівалентність: дотримання стилю, регістру оригіналу, разом 5 балів;

- нормативна еквівалентність: жанрова відповідність реферованого тексту – 5 балів;

- прагматична еквівалентність (зрозумілість для адресата) – 5 балів;

- естетична еквівалентність: форма перекладу складає той самий естетичний ефект, що й оригінал – 5 балів.

- *Усний* – співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету. Абітурієнту пропонується зробити усне повідомлення на запропоновану тему.

При перевірці та оцінюванні цього завдання до уваги беруться:

- відповідність темі висловлювання;
- логічна послідовність;
- лексико-граматична насиченість;
- мовна коректність;
- обсяг висловлювання.

Це завдання спрямоване на перевірку: сформованості рівня мовленнєвої діяльності, лексико-граматичних навичок, ступенів засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів людини, формування мовних та мовленнєвих умінь, де важливим є уміння користуватися іноземною мовою як в усному, так і в писемному спілкуванні.

Розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, абітурієнт повинен використовувати формули мовленнєвого етикету, прийняті в англійськомовних країнах, автентичні засоби вираження. Від вступників очікують уміння правильно і відповідно до ситуації використовувати певні лексичні одиниці (частини мови), включаючи ряд фразеологічних зворотів, розмовних фраз та ідіоматичних виразів; відповідних граматичних форм (часові форми дієслова, допоміжні дієслова, та дієслова-зв'язки, іменники, прикметники тощо).

Усне повідомлення на задану тему - максимально в 40 балів.

Критерії оцінювання:

30-40 балів – студент вільно і повно володіє мовним матеріалом в усіх його аспектах з фонетики, лексики і фразеології, морфології, морфеміки та словотвору, синтаксису, здатний донести цей матеріал до свідомості інших, аргументуючи будь-яке його положення; виявляє творчі здібності в опрацюванні поставленої проблеми; уміє грамотно коментувати логіку питання, кваліфіковано веде дискусію. При висвітленні розмовної теми студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

20-30 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Спостерігається уміння коментувати певні події, встановлювати логічні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні мовленнєві помилки.

10-20 балів – студент досить послідовно і логічно розкриває розмовну тему, проте не може обґрунтувати висловлені думки, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті конкретних граматичних та словотвірних явищ, не може самостійно визначити специфіку слова як частини мови, неточно дає визначення окремих мовних фактів; відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь; може навести окремі завчені мовні кліше та конструкції, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

1-9 балів – відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, студент допускає істотні помилки у демонстрації розмовної теми, не володіє відповідною лексикою у повному обсязі, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить 7 мовленнєвих огріхів.

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем магістра (за 200 бальною шкалою):

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади. Абітурієнт вільно володіє усною, розмовною та писемною мовою, сприймає її на слух. Використовує лексико-граматичні конструкції, що виходять за межі навчальної програми. Вміє вести дискусію, діалог, обстоювати власну точку зору, використовувати отримані знання у нестандартних ситуаціях. Демонструє високу культуру спілкування.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять. Абітурієнт добре володіє навичками усної, розмовної та писемної мови, сприймає та відтворює її але із деякими неточностями. Вміє вести діалог у поданих стандартних ситуаціях. Використовує лексико-граматичні конструкції тільки у межах початкової програми.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів. Абітурієнт володіє основними навичками усної, розмовної та писемної мови на середньому рівні, сприймає її на слух, але припускається деяких помилок у її відтворенні. Використовує основні лексико-граматичні конструкції, але з певними неточностями. Вміє вести діалог із використанням стандартних фраз та сталих виразів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

Абітурієнт здатен виконати завдання за прикладом, володіє лише елементарними вміннями використання лексики та граматики. Зазнає труднощів в усній, писемній та розмовній мові, погано сприймає її на слух. Не вміє самостійно побудувати діалог.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті. Абітурієнт не здатен самостійно виконувати завдання з усної, писемної та розмовної мови, припускається суттєвих помилок, які не здатен виправити без допомоги викладача. Використовує елементарну лексику та граматику із помилками.

III. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН ТА СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Практика усного мовлення німецької мови

Теми для усного повідомлення:

1. Проблеми навколишнього середовища у світі.
2. Сучасні засоби масової інформації.
3. Україна на міжнародній арені.
4. Актуальні проблеми сьогодення.
5. Батьки і діти: відносини поколінь.
6. Сучасна освіта. Проблеми та перспективи її розвитку.
7. Освіта у Німеччині: її історія та принципи.
8. Роль мистецтва у формуванні особистості.
9. Література в сучасному світі. Роль книги у житті людини.
10. Театр і кіно в сучасному суспільстві.
11. Свята і народні звичаї в Німеччині.
12. Сучасні засоби зв'язку: переваги та недоліки.
13. Видатні українці.
14. Найновіші технологічні досягнення людства.
15. Сучасна політична ситуація у світі.
16. Роль грошей у нашому житті.
17. Переваги та недоліки навчання через інтернет.
18. Який вид навчального контролю ви вважаєте більш об'єктивним – письмовий чи усний іспит? Поясніть свою думку.
19. Чи вважаєте ви необхідною умовою наявність вищої освіти для отримання високооплачуваної роботи. Поясніть свою думку.
20. Якими якостями повинен володіти гарний керівник?

Вступ до спеціальної філології

1. Історія племен та народностей і становлення стародавніх мов. Історичні відомості про племена / народності носіїв тих мов, які вивчаються. Огляд розвитку окремих германських мов.
2. Мови германської групи: фонетика, граматики та лексика. Місце германських мов у індоєвропейській мовній сім'ї. Фонетичні, граматичні та лексичні особливості германських мов.

Історія німецької мови

1. Стародавній і середній періоди в історії німецької мови.
2. Новий і новітній періоди в історії німецької мови.

Лексикологія німецької мови

1. Структура та етимологія німецької слів. Основні проблеми сучасної лексикології. Слово як структура.
2. Словниковий склад німецької мови як системи. Лексикон німецької мови як системи. Варіанти та діалекти сучасної мови.

Стилістика німецької мови

1. Стилї мовлення. Загальні проблеми стилістики. Функціональні стилі.
2. Стилістичні прийоми та експресивні засоби різних рівнів мови. Фонетичні, графічні та морфологічні ресурси стилістики. Лексико-семантичні та синтаксичні стилістичні прийоми та експресивні засоби.

Теоретична граматика німецької мови

1. Морфологія сучасної німецької мови. Морфемна та категоріальна структура слова. Граматичні властивості частин мови.
2. Синтаксис німецької мови. Словосполучення та прості речення. Складні речення та синтаксис тексту.

Лінгвокраїнознавство німецької мови

1. Країни, мова яких вивчається: географічний, історичний, соціальний і культурний аспекти. Огляд основних географічних, історичних і культурних особливостей Німеччини. Статус мови, яка вивчається, в різних країнах світу. Розповсюдження німецької мови.
2. Територіальні варіанти німецької мови. Національні та регіональні варіанти німецької мови. Діалекти німецької мови.

Теорія і практика перекладу німецької мови

1. Поняття про переклад. Сутність перекладацької діяльності і її місце в міжкультурній комунікації. Предмет, об'єкт і задачі лінгвістичної теорії перекладу. Міждисциплінарні зв'язки перекладознавства.
2. Класифікація видів перекладу і проблема мовного посередництва і в цілому. Проблема перекладності і шляхи її розв'язання.
3. Поняття про еквівалентність і адекватність перекладу. Засоби досягнення еквівалентності, адекватності перекладу. Моделі перекладу в сучасній лінгвістичній теорії перекладу і його історії.
4. Нормативні аспекти перекладознавства. Мовна система, мовна норма та узус. Жанрово-стилістичні норми перекладу. Прескриптивне і дескриптивне перекладознавство.

5. Способи, прийоми, методи перекладу, особливості їх застосування, класифікація та роль у досягненні адекватного перекладу. Об'єктивні і суб'єктивні перекладацькі трансформації.
6. Поняття про одиницю перекладу. Інваріанти перекладу. Переклад на фонетичному, морфологічному, лексичному рівнях. Переклад на рівні словосполучень, речень, тексту в цілому.
7. Семасіологічні аспекти перекладу. Структура значення слова і особливості відтворення його денотативної і конотативної складових. Компоненти значення слова. Явище незбігу обсягів значень лексичних відповідників у перекладі, їх класифікація. Прагматика перекладу.
8. Лексико-граматичні аспекти перекладу. Способи, прийоми і методи перекладу граматичних явищ, що не мають прямих відповідників у цільовій мові. Синтаксичні трансформації при перекладі. Особливості їх застосування.
9. Лексикографічні аспекти перекладу. Використання тлумачних, багатомовних перекладних, спеціалізованих словників у здійсненні перекладацької діяльності. Складні групи лексики (інтернаціоналізми, реалії, власні назви, ідіоми тощо) і проблеми їх відтворення. Допоміжні довідкові ресурси і засоби здійснення перекладацької діяльності.
10. Явище перекладацької помилки. Типологія помилок. Способи, прийоми і методи уникнення помилок. Передперекладацький аналіз тексту як діяльність спрямована на профілактику помилок перекладу. Редагування перекладу як перекладацька діяльність.
11. Особливості відтворення власних назв у перекладі. Способи, прийоми і методи перекладу власних назв у залежності від їх походження та сфери функціонування. Чинні системи транслітерації.
12. Проблема відтворення фразеологічних одиниць у перекладі. Способи, прийоми і методи перекладу ідіом. Переклад ідіом із яскраво вираженим національним компонентом.
13. Поняття про лексичну безеквівалентність. Класифікація лексичних безеквівалентів. Способи їх перекладу.

14. Переклад документів офіційно-ділового стилю. Лексичні, граматичні, синтаксичні особливості такого перекладу і його типові проблеми.

Німецька література

- 1. Література Середньовіччя та Відродження.** Загальна характеристика. Поняття «середньовіччя», «середньовічна культура», «середньовічна література». Німецький епос XII-XIII ст. «Пісня про Нібелунгів» як його найважливіша пам'ятка. Життя і діяльність Лютера, основні положення його вчення. «Тиль Уленшпігель» як авантюрний народний роман. Північне Відродження і діяльність Еразма Роттердамського («Похвала глупості»).
- 2. Література XVII – XVIII століть.** Загальна характеристика, основні художні напрямки доби. Основні жанри німецької літератури XVII століття. Г.-Я.-К. Гріммельсгаузен і його «Незвичайні пригоди Сімпліссимуса». Особливості розвитку німецького Просвітництва, його етапи. Література «Бурі й натиску». Г. Е. Лессінг («Лаокоон»). Ф. Шиллер («Розбійники»). Й. В. Гете («Фауст»).
- 3. Література XIX століття.** Загальна характеристика. Романтизм і реалізм. Ієнський гурток романтиків. Гейдельберзький гурток романтиків. Е. Т. А. Гофман («Лускунчик, або Мишачий король», «Малюк Цахес», «Золотий горнець»). Г. Гейне як представник пізнього німецького романтизму («Книга пісень»).
- 4. Література порубіжжя XIX – XX ст.** Загальна характеристика. Зародження декадансу, символізму, неоромантизму. Реалізм в німецькій літературі. Т. Манн («Будденброки», «Смерть у Венеції»), Г. Манн («Учитель Унрат»), Г. Гауптман («Перед заходом сонця»).
- 5. Література I половини XX століття.** Модернізм і авангардизм у німецькій літературі. Експресіонізм в німецькій поезії (Г. Гайм, Й. Бехер та ін.), драматургії (Г. Кайзер, Е. Толлер), прозі (К. Едшмід, Л. Франк). Г. Гессе («Гра в бісер»). Реалізм у німецькій літературі міжвоєнних десятиліть. Е. М. Ремарк («На західному фронті без змін», «Три товариші»). «Епічний театр» Б. Брехта («Матінка Кураж та її діти»).

6. **Література II половини XX століття.** Загальна характеристика. Розвиток існуючих і виникнення нових літературних напрямів, течій і тенденцій. Друга світова війна і творчість представників різних поколінь Неоавангардистський рух в німецькій літературі. Г. Белль («Де ти був, Адаме?», «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...»). Г. Грасс («Жестяний барабан»). Постмодернізм (П. Зюскінд «Запахи, або історія одного вбивці»).

Рекомендована література зі вступу до спеціальної філології

Базова

1. Арсеньева М. Т., Балашова С. П., Введение в германскую филологию / М. Т. Арсеньева, С. П. Балашова. – М., 1998. – 380 с.
2. Бенвенист Э. Словарь индоевропейских социальных терминов: Пер. с фр. / Э. Бенвенист; общ. ред. и вступ. ст. Ю. С. Степанова. – М.: Прогресс – Универс, 1995. – 456 с.
3. Берков В. П. Современные германские языки / В. П. Берков. – СПб.: Изд-во Санкт-Петербургск. ун-та, 1996. – 295 с.
4. Богородицкий В. А. Введение в изучение современных романских и германских языков / В. А. Богородицкий. – М.: Лабиринт, 2003. – 192 с.
5. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства / Ю. О. Жлуктенко, Т. А. Яворська. – К.: Вища школа, 1986. – 232 с.

Допоміжна

1. Бернштейн С. Б. Из проблематики диалектологии и лингвогеографии / С. Б. Бернштейн. – М.: Индрик, 2000. – 352 с.
2. Будагов Р. О. Язык и культура. Хрестоматия в трех частях. Учебное пособие. / Р. О. Будагов. — Ч. 1. – М.: Добросвет, 2001. – 192 с.
3. Вайнрайх У. Языковые контакты / Уриэль Вайнрайх. – К.: Высшая школа, 1979. – 263 с.
4. Гамкрелидзе Т. В. Лингвистическая типология и праязыковая реконструкция / Т. В. Гамкрелидзе // Сравнительно-историческое изучение языков разных семей. Теория лингвистической реконструкции. – М.: Наука, 1988. – С. 145-157.
5. Гамкрелидзе Т. В., Иванов Вяч. Вс. Индоевропейский язык и индоевропейцы. Реконструкция и историко-типологический анализ праязыка и протокультуры / Т. В. Гамкрелидзе, Вяч. Вс. Иванов. – Тбилиси: Издательство Тбилисского университета, 1984. – Кн. I. – 430 с.
6. Гамкрелидзе Т. В., Иванов Вяч. Вс. Индоевропейский язык и индоевропейцы. Реконструкция и историко-типологический анализ праязыка и протокультуры /

Т. В. Гамкрелидзе, Вяч. Вс. Иванов. – Тбилиси: Издательство Тбилисского университета, 1984. – Кн. II. – 1330 с.

Інформаційні ресурси

1. www.encyclopedia.com Энциклопедия. Общие сведения. Библиография.
2. www.wikipedia.com Энциклопедия.
3. www.yourdictionary.com Электронные адреса.
4. indoeuro.bizland.com Описание индоевропейских языков.
5. Германские языки: Генеалогическое древо. Описание языков. Комментарий. Библиография. <http://softrat.home.mindspring.com/germanc.html>

Рекомендована література з історії німецької мови

Базова

1. Німецько-українські міжмовні стосунки (міжкультурна комунікація і лінгводидактика): Матеріали доповідей та виступів Третьої Міжнародної наукової конференції германістів (12-13 жовтня 2007 року) / Відп. Кияк Т. Р. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. – 91 с.
2. Филичева Н. И. История немецкого языка / Н. И. Филичева. – М.: Изд-во Московского ун-та, 1959. – 280 с.
3. Schildt J. Kurze Geschichte der deutschen Sprache. / J. Schildt. – Berlin: Verl. Volk u. Wissen, 1991. – 169 S.

Допоміжна

1. Пивовар Ю. О. Німецька мова. Різномірні завдання для читання та аудіювання. Вищий рівень. / Ю. О. Пивовар. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 48 с.
2. Пивовар Ю. О. Німецька мова. Різномірні завдання для читання та аудіювання. Середній рівень. / Ю. О. Пивовар. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 48 с.
3. Постникова Е. М. Тексты для чтения на немецком языке. / Е. М. Постникова. – К.: АСК, 2003. – 208 с.

4. Wiebke Heuer. Schritte plus im Beruf. Aktuelle Lesetexte aus Wirtschaft und Beruf / Wiebke Heuer, Edith Schober, Kristine Dahmen, Raffaella Pepe. – Hueber Verlag, 2009. – 70 S.

Інформаційні ресурси

1. the History of Germany <http://historyofgermanypodcast.com>
2. You tube chanel: BBC Documentary

Рекомендована література з лексикологія німецької мови

1. Die neue deutsche Rechtsschreibung / Zusammengestellt von E.Kuntzsch. – Moskau: Gotika, 1999. – 92 S.
2. Юханов О. С. Німецька лексикологія (лекції, тестові завдання, терміни) Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. С. Юханов. – К.: Ленвіт, 2008. – 124 с.
3. Рамкова Програма з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України. / Кол. авторів Амеліна С. М. та ін. / С. М. Амеліна. – К.: Ленвіт, 2006. – 90 с.
4. Чиханцова О. А. Німецька мова для немовних спеціальностей : Навч. посіб / О. А. Чиханцова . – К.: Університет «Україна», 2008. – 219 с.
5. Ніколаєва С. Ю., Сажко Л. А. Тестові завдання з німецької мови: Навч. посіб. / С. Ю. Ніколаєва, Л. А. Сажко. – К.: Освіта, 1998. – 176 с.
6. Зефельд Ю., Сире Л. Двери в прошлое и будущее- библиотеки в Германии / Ю. Зефельд, Л. Сире. – Хильдесхайм, Цюрих, Нью-Йорк: Изд. «Георг Олмс», 2005. – 112 с.

Рекомендована література зі стилістики німецької мови

1. Berghorn G., Judina T. Wörterbuch Deutsch-russisch. Begriffe aus Wissenschaft und Hochschule / G. Berghorn, T. Judina.– Bonn: Köller Druck&Verlag, 1996. – 132 с.

2. Claus V., Schwill A. Schüler-Duden: Informatik – Mannheim/Wien/Zürich: Dudenverlag, 1991. – 560 S.
3. Der Duden: in 10 Bd.: d. Standardwerk zur dt. Sprache – Mannheim; Wien; Zürich: Dudenverlag, 1986.
4. Fachlexikon abc Forscher und Erfinder / [Hrsg. Wussing H.-L.]. – Frankfurt am Main: Deutsch, 1992. – 672 S.
5. Александрова Т. С. Словарь немецких личных имен. Происхождение, значение, употребление / Т. С. Александрова. – М.: Рус. яз., 2000. – 248 с.
6. Алексеева И. С. Устный перевод речей. Немецкий язык: Уч. пособие / И. С. Алексеева – СПб.: ИнГязиздат, 2006. – 112 с.
7. Блях И. С., Багма Л. Т. Немецко-русский экономический словарь / под ред. Ю. И. Куколева. – М.: РУССО, 1996. – 684 с.
8. Бублик В. Н. Німецько-український політехнічний словник-мінімум / В. Н. Бублик. – К.: Вища шк., 1995. – 208 с.
9. Готлиб К. Г. М. Немецко-русский и русско-немецкий словарь «ложных друзей переводчика» / К. Г. Готлиб.– М.: Сов. Энциклопедия, 1972. – 448 с.
10. Єнакієва К. В. Підручник німецької мови для I-II курсів неспеціальних факультетів педагогічних інститутів / К. В. Єнакієва. – К.: Радянська школа, 1962. – 276 с.
11. Немецко-русский технический словарь. / ред. проф., д-ра техн. наук Л. И. Барона. – М.: Советская энциклопедия, 1968. – 727 с.
12. Ніколаєва С. Ю., Сажко Л. А. Тестові завдання з німецької мови: Навч. посіб / С. Ю. Ніколаєва, Л. А. Сажко. – К.: Освіта, 1998. – 176 с.
13. Німецько-український та українсько-німецький словник актуальної лексики / Л. Кунч, Є. Тимченко та ін. – К.: Ред. Журн. «Український Світ», 1994. – 256 с.
14. Німецько-українські міжмовні стосунки (міжкультурна комунікація і лінгводидактика): Матеріали доповідей та виступів Третньої Міжнародної наукової конференції германістів (12-13 жовтня 2007 року) / Відп. редактор Кияк Т. Р. – К.: Вид.центр КНЛУ, 2009. – 91 с.

15. Олійник І. С., Сидоренко М. М. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / І. С. Олійник, М. М. Сидоренко. – К.: Радянська школа, 1971. – 352 с.
16. Тимофеев Л., Венгеров Н. Краткий словарь литературоведческих терминов / Л. Тимофеев, Н. Венгеров. – М.: Госучпедиздат, 1963. – 192 с.
17. Улиш Г. Приветствие и обращение в немецком языке / Улиш Г. и др. – М.: НВИ-ТЕЗАРУС, 2001. – 60 с.
18. Фразеологічний словник української мови / Укл. Білоноженко В. М. та ін. – Кн 1, Кн 2, – К.: Наукова думка, 1993. – 980 с.

**Рекомендована література з лінгвокраїнознавства країн першої
іноземної мови (німецька)**

Базова

1. Deutsch – Land und Leute : Підручник з німецької мови/ Кунч Л., Різванова Е., Тимченко Є. – К.: РВВ"Заповіт", МГП "Інформ ВТ сервіс", 1993. – 374 с.
2. Deutsches Lesebuch: Тексты для чтения на нем. яз. / Сост. Е. М. Постникова. – К.: А.С.К., 2002. – 208 с.
3. Schildt J., Kurze Geschichte der deutsche Sprache I. Aufl / J. Schildt. – Berlin : Verl. Volk u. Wissen, 1991. – 168 S.
4. Басова Н. В., Ватлина Л. И., Гайвоненко Т. Ф. Немецкий язык для технических вузов / Басова Н. В., Ватлина Л. И., Гайвоненко Т. Ф. – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 512 с.
5. Кудіна О. Ф. Країни, де говорять німецькою: Навч. посібник з лінгвокраїнознавства / О. Ф. Кудіна. – Вінниця: Нова Книга, 2002. – 344 с.
6. Левицький В. В., Кійко С. В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства» / В. В. Левицький, С. В. Кійко. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 192 с.
7. Німецька мова. Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови: Методичні вказівки та завдання для практичних занять. – К.: НАУ, 2002. – 56 с.

Допоміжна

1. Страноведение: Учеб. пособие / П. И. Рогач и др. — Минск: БГЭУ, 2003. — 284 с.

2. Белкіна Е. В., Басіна А. В., Сіверс В. А. Діалог столиць: Підручник з країнознавства/ Белкіна Е. В., Басіна А. В., Сіверс В. А. – К.: АДЕФ – «Україна», 2002. – С. 28-67.

**Рекомендована література з курсу
німецької літератури
Базова**

1. Букаев А. И. История немецкой литературы.
  - Ч. 2 / Александр Иванович Букаев. – Минск: Вышэйшая школа, 1979. – 223 с.
  - Ч. 1 : учебник для вузов / Александр Иванович Букаев . – Минск : Вышэйшая школа, 1978 . – 192 с.
  - Ч. 3 : учебное пособие для студентов-заочников институтов и факультетов иностранных языков / Александр Иванович Букаев . – Минск : Вышэйшая школа, 1982 . – 223 с.
2. История немецкой литературы : учебное пособие для вузов / Н. А. Гуляев, И. П. Шибанов, В. С. Буняев, Н. Т. Лопырев, Е. М. Мандель . – М. : Высшая школа, 1975 . – 526 с.
3. История немецкой литературы: в 3 т.
  - Т.1: От истоков до 1789 г. : пер. с нем. / Общ.ред.и предисл. А. Дмитриев ; Авт.тома В. Шпивок . – Москва : Радуга, 1985 . – 350 с.
  - Т.2: 1789-1895: пер. с нем. / Общ.ред. А. Дмитриев. – М. : Радуга, 1986 . – 343 с.
  - Т.3: 1895 - 1985 : пер. с нем. / Общ.ред. А. Дмитриев . – М. : Радуга, 1986 . – 464 с.
4. История немецкой литературы: в 5 т.
  - Т.1: IX - XVII в.в. / Под общ.ред. Н.И. Балашов . – Москва : Издательство АН СССР, 1962 . – 470 с.
  - Т.2: XVIII век / Под общ.ред. Н.И. Балашов . – Москва : Издательство АН СССР, 1963 . – 464 с.
  - Т.3: 1790-1848 / Институт мировой литературы им. А.М. Горького АН СССР ; Под общ.ред. Н.И. Балашов . – Москва : Наука, 1966 .
  - Т.4: 1848-1918 / Под общ.ред. Н.И. Балашов ; Редкол.: Роман Михайлович Самарин, Илья Моисеевич Фрадкин . – Москва : Наука, 1968 . – 614 с.

- Т.5: 1918-1945 / Под общ.ред. Н.И. Балашов ; Авт. тома С.В. Тураев, И.М. Фрадкин, Н.С. Павлова . – Москва : Наука, 1976 . – 696 с.
- 5. Мізін К. І. Історія німецької літератури: від початків до сьогодення (коротко із практичною частиною) / Костянтин Іванович Мізін . – Вінниця : Нова книга, 2006 . – 333 с. - Бібліогр.: с.331-333 (37 назв) . – На нем. яз.
- 6. Пронин В. А. История немецкой литературы : учебное пособие для вузов / Владислав Александрович Пронин . – М. : Университетская книга : Логос, 2007 . – 383 с.
- 7. Фіськова С. Історія німецької літератури: Періоди, напрямки розвитку, ідеї, постаті = Geschichte der Deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen : навчально-методичний посібник / Світлана Фіськова ; Передмова Т. Буйницька . – Львів : ПАІС, 2003 . – 339 с.
- 8. Штезель М. Д. История немецкой литературы : Учебник / М. Д. Штезель. – 2-е изд., испр. и доп . – М. : Высшая школа, 1984 . – 264 с.
- 9. Штезель М. Д. История немецкой литературы. От истоков до середины XIX века (на немецком языке) : учебное пособие по литературе для вузов / М. Д. Штезель . – М. : Высшая школа, 1974 . – 344 с.

Допоміжна

1. Адмони В., Сильман Т. Томас Манн. Очерк творчества. – Л., 1960.
2. Аникст А. «Фауст» — великое творение Гете. — М., 1982.
3. Бігун Б.Я. Постмодерністський образ світу // Вікно у світ. - 1998. - №7. – С. 88-95.
4. Гиждеу С. Лирика Генриха Гейне. — М.,1983.
5. Жирмунский В. Очерки по истории классической немецкой литературы. — Л.,1972.
6. Затонский Д.В. Модернизм и постмодернизм. – Х., 2000.
7. Мандель Е.М. Гауптман. Драматургическое творчество к. XIX – начала XX века – Саратов, 1972
8. Мелетинский Е. М Происхождение героического эпоса. Ранние формы и архаические памятники. — М., 1963.
9. Ніколенко О. М. Бароко і класицизм як художні системи XVII століття // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. — 2003. — № 11. — С. 35-40.

10. Павлова Н.С. Типология немецкого романа 1900-1945. – М., 1982.
11. Полевой В.М. Искусство XX века – М., 1991
12. Шалагінов Б.Б. «Фауст» Й.В.Гете: Містерія, міф, утопія. — К., 2002
13. Шамрай А.П. Ернст Теодор Амадей Гофман. — К., 1969
14. Шумахер Э. Жизнь Брехта. – М., 1988
15. Эстетика немецкого романтизма / Сост. А.В. Михайлова. — М., 1987.

**Рекомендована література з курсу
Теорії і практики перекладу німецької мови
Базова**

1. Аспектний переклад [Текст] : зб. вправ / уклад. Г. І. Сеник, Л. Г. Олексишина ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2008. - 76 с.
2. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад [Текст] : навч. посіб. для студ. філол. напряму підготов. / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька ; Херсон. нац. техн. ун-т. - Вінниця : Нова Книга, 2010. - 232 с.
3. Воробйов В. Т. Граматичні основи перекладу німецьких фахових текстів [Текст] / В. Т. Воробйов [и др.] ; Дніпропетровський ун-т економіки та права. - Д. : Видавництво ДУЕП, 2005. - 252 с.
4. Дидактические материалы [Текст] : учеб. пособие для самостоят. работы студ. старших курсов спец. "Перевод" / В. Т. Воробьев, Н. М. Багрова, И. П. Борисевич, О. А. Михлик ; Днепрпетр. ун-т економіки и права. - Д. : Изд-во ДУЭП, 2010. - 128 с.
5. Еволюція комп'ютера [Текст] : Новітні матеріали для науково-технічного перекладу з німецької мови / уклад. С. О. Кантемір ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2004. - 29 с.
6. Завдання з аспектного перекладу [Текст] : зб. текстів із завданнями для занять з письмового та усного нім.-укр. пер. / уклад. Л. Г. Олексишина ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2007. - 27 с.

Допоміжна

1. Завдання з аспектного перекладу [Текст] : зб. фахових текстів з галузей економіки для занять з усн. та письм. нім.-укр. пер. / уклад. А. А. Король ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : ЧНУ, 2009. - 80 с.
2. Завдання з аспектного перекладу [Текст] : зб. текстів і вправ для занять з усного та письм. нім.-укр. пер. / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича ; [уклад. Г. І. Сенник]. - Чернівці : Рута, 2011. - 83 с.
3. Зимомря М. І. Переклад: теорія та практика [Текст] : Навч.-метод. посіб. / М. І. Зимомря, О. М. Білоус ; Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. - Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2001. - 116 с.
4. Кабаченко І. Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури [Текст] : навч. посібник / І. Л. Кабаченко ; Національний гірничий ун-т. - Д. : НГУ, 2007. - 161 с.
5. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київський університет, 2009. - 544 с.
6. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. - Чернівці : Букрек, 2014. - 639 с.
7. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) [Текст] / Т. Р. Кияк [и др.]. - Вінниця : Нова книга, 2006. - 592 с.
7. Кучер З. І. Практика перекладу (німецька мова) [Текст] : Посібник / З. І. Кучер [и др.] ; Черкаський держ. технологічний ун-т. - Черкаси : ЧДТУ, 2007. - 256 с.
8. Кучер З. І. Практика перекладу (Німецька мова) [Текст] : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Кучер З. І., Орлова М. О., Редчиць Т. В. ; Черкас. держ. технол. ун-т. - Вінниця : Нова книга, 2013. - 502 с.
9. Леснікова М. В. Системи програмного керування та адаптивні технології [Текст] : метод. вказівки до пер. нім. техн. л-ри для студ. 4 курсу Ін-ту комп'ютерних систем / М. В. Леснікова ; Одеський національний політехнічний ун-т. Німецький технічний факультет. - О. : Наука і техніка, 2008. - 28 с.

10. Cooke M. Wissenschaft, Translation, Kommunikation [Текст] : Manual / Michèle Cooke. - Wien : facultas.wuv, 2012. - 125 S. - (Basiswissen Translation)
11. Fritz S. Die Bedeutung von Fachwissen für das Simultandolmetschen [Текст] : eine empirische Untersuchung (Diplomarbeit) / Silke Fritz. - Berlin : BDÜ Fachverl., 2006. - 107 S. - (Schriften des BDÜ ; 21)
12. Jüngst H. E. Audiovisuelles Übersetzen [Текст] : ein Lehr- und Arbeitsbuch / Heike E. Jüngst. - Tübingen : Narr, 2010. - VIII, 197 S. : Abb. - (Narr Studienbücher, ISSN 0941-8105)
13. Kadrić M. Translatorische Methodik [Текст] : Manual / Mira Kadrić, Klaus Kaindl, Michèle Cooke. - Wien : facultas.wuv, 2012. - 175 S. : Ill. - (Basiswissen Translation)